

Obliczenia chemiczne klasa 1 – wymagania edukacyjne

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5+6]
<p>1. Masa atomowa i masa cząsteczkowa.</p> <p>2. Bezwzględna masa atomów i cząsteczek.</p> <p>3. Obliczanie masy atomowej na podstawie składu izotopowego pierwiastka.</p> <p>4. Obliczanie mas izotopów promieniotwórczych na podstawie czasu połowicznego rozpadu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje jednostkę masy atomowej • definiuje pojęcia: masa atomowa i masa cząsteczkowa • definiuje czas połowicznego rozpadu • wskazuje w układzie okresowym pierwiastki promieniotwórcze • rozwiązuje proste zadania rachunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie danych zawartych w układzie okresowym określa masy atomowe pierwiastków oraz oblicza masy cząsteczkowe • oblicza średnią masę atomową pierwiastka jako średnią ważoną z zawartości procentowej poszczególnych izotopów • oblicza procentowy skład izotopowy pierwiastków, mając do dyspozycji średnią masę atomową pierwiastka • na podstawie znajomości początkowego i końcowego nuklidu, 	<ul style="list-style-type: none"> • przelicza masy atomowe i cząsteczkowe na masy w gramach i odwrotnie • na podstawie wartości czasu połowicznego rozpadu szacuje czas, po którym określona liczba jąder pierwiastka promieniotwórczego ulegnie rozpadowi • znając wartość $t_{1/2}$ danego nuklidu, oblicza zmianę jego masy (liczby atomów) w określonym czasie • na podstawie znajomości czasu połowicznego rozpadu danego nuklidu konstruuje zależność masy (liczby atomów) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje obliczenia związane z pojęciami: masa atomowa, masa cząsteczkowa, liczba atomowa, liczba masowa, jednostka masy atomowej (o większym stopniu trudności) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania wykraczające poza podstawę programową, proponuje rozwiązania nietypowe

		tworzącego dany szereg promieniotwórczy, podaje liczbę przemian alfa i beta występujących w tym szeregu	radioizotopu w funkcji czasu		
<p>5. Mol jako miara liczności materii. Liczba Avogadra.</p> <p>6. Masy molowe atomów, cząsteczek i jonów.</p> <p>7. Obliczanie liczby moli, liczby cząsteczek w podanej masie związku.</p> <p>8. Prawo Avogadra. Objętość molowa gazów w warunkach normalnych. Prawo stosunków objętościowych.</p> <p>9. Równanie Clapeyrona. Obliczanie objętości gazu w różnych warunkach ciśnienia i temperatury.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: mol i masa molowa • korzystając z układu okresowego, podaje wartości mas molowych pierwiastków • na podstawie wzoru chemicznego oblicza wartości mas molowych związków chemicznych oraz pierwiastków występujących pod postacią cząsteczek • podaje treść prawa Avogadra • korzysta z wartości gęstości i oblicza masy molowe gazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: objętość molowa gazów • wykonuje proste obliczenia związane z pojęciami: mol, masa molowa, objętość molowa gazów w warunkach normalnych • wyjaśnia pojęcie: liczba Avogadra oraz wiąże mol z liczbą cząstek zawartych w podanej ilości substancji • charakteryzuje warunki normalne • oblicza masy molowe związków, mając do dyspozycji wzór sumaryczny lub nazwę systematyczną związku 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie operuje pojęciami mola, masy molowej i objętości molowej • stosuje w obliczeniach chemicznych równanie Clapeyrona • wyjaśnia własnymi słowami, jakie wnioski wynikają z analizy treści prawa Avogadra 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje gęstości różnych gazów na podstawie znajomości ich mas molowych • wykonuje obliczenia dotyczące mola, masy molowej i objętości molowej o podwyższonym stopniu trudności 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania wykraczające poza podstawę programową

<p>17. Prawo stałości składu Prousta</p> <p>18. Skład ilościowy związku chemicznego</p> <p>19-20. Ustalenie wzoru związku chemicznego na podstawie składu procentowego.</p> <p>21-22. Ustalenie wzoru związku chemicznego na podstawie składu objętościowego. Prawo Gaya-Lucasa.</p> <p>23. Ustalenie wzoru chemicznego hydratów na podstawie zawartości procentowej wody.</p> <p>24. Prawo zachowania masy.</p> <p>25-26. Molowy i wagowy stosunek reagentów.</p> <p>27-28. Objętościowy stosunek reagentów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcia mol i masa molowa - wykonuje bardzo proste obliczenia związane z pojęciami mol i masa molowa - podaje treść prawa Avogadra - wykonuje proste obliczenia stechiometryczne związane z pojęciem masy molowej (z zachowaniem stechiometrycznych ilości substratów i produktów reakcji chemicznej) 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje proste obliczenia związane z pojęciami: mol, masa molowa, objętość molowa gazów w warunkach normalnych - interpretuje równania reakcji chemicznych na sposób cząsteczkowy, molowy, ilościowo w masach molowych, ilościowo w objętościach molowych (gazy) oraz ilościowo w liczbach cząsteczek - wyjaśnia, na czym polegają obliczenia stechiometryczne - wykonuje proste obliczenia stechiometryczne związane z masą molową oraz objętością molową substratów i produktów reakcji chemicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia liczba Avogadra i stała Avogadra - podaje warunki przeprowadzenia doświadczenia w celu potwierdzenia prawa zachowania masy - wykonuje obliczenia związane z pojęciami: mol, masa molowa, objętość molowa gazów, liczba Avogadra (o większym stopniu trudności) - wyjaśnia pojęcie wydajność reakcji chemicznej - oblicza skład procentowy związków chemicznych - oblicza skład procentowy soli w hydracie - wyjaśnia różnicę między wzorem elementarnym (empirycznym) a wzorem rzeczywistym związku chemicznego - rozwiązuje proste zadania związane z ustaleniem wzorów 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje obliczenia stechiometryczne dotyczące mas molowych, objętości molowych, liczby cząsteczek oraz niestechiometrycznych ilości substratów i produktów (o znacznym stopniu trudności) - wykonuje obliczenia związane z wydajnością reakcji chemicznych - wykonuje obliczenia umożliwiające określenie wzorów elementarnych i rzeczywistych związków chemicznych (o znacznym stopniu trudności) - wykonuje obliczenia umożliwiające wyznaczenie wzoru chemicznego hydratów na podstawie zawartości procentowej wody - wykonuje obliczenia stechiometryczne z zastosowaniem równania Clapeyrona 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje zadania wykraczające poza podstawę programową
---	--	--	--	--	--

<p>29-30. Przebieg reakcji po zmieszaniu substratów w stosunku niestechiometrycznym.</p> <p>31. Wykorzystanie stosunku ilościowego reagentów do obliczenia parametrów chemicznych reakcji.</p> <p>32-33. Wydajność reakcji.</p>			<p>elementarnych i rzeczywistych związków chemicznych</p>		
<p>36. Stężenie procentowe roztworu 37. Stężenie procentowe roztworu 38. Stężenie masowe roztworu 39. gęstość roztworu 40. Stężenie molowe roztworu 41. Stężenie molowe roztworu 42. Przeliczanie stężeń 43. Przeliczanie stężeń</p> <p>46. Zmiana stężenia roztworu - rozcieńczanie roztworu 47. Zmiana stężenia roztworu - rozcieńczanie roztworu</p>	<p>- zna pojęcia stężenia procentowego, stężenia masowego, stężenia molowego, gęstości roztworu i jednostki - z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania polegające na podstawieniu do wzoru</p> <p>- zna pojęcia rozpuszczalność substancji oraz wie od jakich czynników</p>	<p>- podaje definicję, wzór, jednostki, stężenia masowego, stężenia molowego, gęstości roztworu, przeliczenia stężeń - samodzielnie rozwiązuje proste zadania polegają na podstawieniu do wzoru</p> <p>- zna elementy wspólne roztworów w procesie rozcieńczania i zatężania</p>	<p>- dokonuje przekształcenia w/w wzorów - oblicza masę, gęstość, objętość, liczbę moli, masę molową - dokonuje przeliczenia stężeń - samodzielnie rozwiązuje typowe zadania rachunkowe dotyczące w/w pojęć</p> <p>- stosuje regułę krzyżową do rozwiązywania typowych zadań</p>	<p>- wykorzystuje, przekształca, łączy wzory dotyczące w/w pojęć - samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania problemowe z wykorzystaniem w/w wzorów</p> <p>- rozwiązuje zadania podwyższonym stopniu trudności dotyczące rozpuszczalności, rozcieńczania,</p>	<p>- rozwiązuje zadania i problemy dotyczące w/w treści wykraczające poza podstawę programową</p> <p>- rozwiązuje zadania i problemy dotyczące w/w treści wykraczające poza podstawę programową</p>

<p>48. Zmiana stężenia roztworu - zatężanie roztworu 49. Zmiana stężenia roztworu - zatężanie roztworu 50. Sporządzanie roztworów 51. Sporządzanie roztworów 52. Mieszanie roztworów 53. Mieszanie roztworów 54. Rozpuszczalność substancji 55. Stechiometria reakcji w roztworach 56. Stechiometria reakcji w roztworach</p>	<p>zależy, potrafi odczytać jej wartość z wykresu - wie jak sporządzić roztwór o określonym stężeniu z odważki - wyjaśnia na czym polega proces rozcieńczania i zatężania roztworów - z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania dotyczące rozcieńczania i zatężania roztworów</p>	<p>- samodzielnie oblicza masę substancji w roztworze nasyconym w oparciu o rozpuszczalność - zna regułę krzyżową i jej interpretację dla stężenia molowego i procentowego - wykonuje proste obliczenia dotyczące sporządzenia roztworu. - wymienia szkło, sprzęt laboratoryjny potrzebny do sporządzenia roztworu o określonym stężeniu</p>	<p>dotyczących mieszania roztworów - przekształca wzory i samodzielnie oblicza wielkości związane z rozcieńczaniem, zatężaniem roztworu oraz rozpuszczalnością molową - podaje szkło, sprzęt i czynności laboratoryjne związane z przygotowaniem roztworu o określonym stężeniu molowym, masowym, objętościowym</p>	<p>zatężania i mieszania roztworów - rozwiązuje zadania rachunkowe z wykorzystaniem stechiometrii reakcji i stężenia roztworu</p>	
---	---	---	---	--	--